

Un public
generos

Pentru mine, Zilele artei teatrale românești în R. D. Germană au început la Erfurt. Invitat de către teatrul acestui oraș și de către directorul său, Bodo Witte, pentru a asista la premiera piesei mele *Intr-o singură seară*, am avut ocazia să cunosc nu numai un colectiv de artiști talentați și preocupați, până la obsesie, de meseria lor, ci și ospitalitatea acestui oraș, unul dintre cele mai frumoase din această țară, cu nu puține orașe-muzeu.

Cîteva cuvinte despre el. Oraș cu 200.000 de locuitori, tipic pentru modul în care îmbină pitorescul și tradiționalul cu „noul val” al construcțiilor, restaurează și construiește, construiește și restaurează, se mîndrește cu o mare tradiție culturală (aici, Schiller a montat cîteva dintre piesele sale).

Nu vreau să încarc această pagină de plăcută rememorare cu date. Rostul ei nu este de a fi ghid turistic. Important, pentru mine, a fost că în acest minunat oraș am cunoscut și m-am împrietenit cu oameni iubitori de teatru, cu artiști adevărați, care nu numai că au reușit să dea viață unor personaje dintr-o dramă românească, dar au reușit ca, dincolo de specificul ei înconfundabil românesc, să sugereze și generalul ei uman, ceea ce ține de o problematică morală și de o mentalitate specific socialiste, mărindu-i, astfel, aria de interes.

La Erfurt, cinci zile, și apoi la Weimar, Gera, Rudolstadt, Berlin, la spectacolele în limba germană ale *Opinii publice* a lui Aurel Baranga, la *Sîmbătă la Veritas* a lui Mircea Radu Iacoban, după cum și la *Camera de alături* a lui Paul Everac, am văzut, din adeziunea miilor de spectatori germani, că există, în dramaturgia noastră contemporană, o problematică morală capabilă să intereseze în cel mai înalt grad spectatorii din străinătate și, mai ales, pe cei din țările socialiste. Totodată, publicul din R. D. Germană a reușit să depisteze, din replicile și situațiile pieselor noastre, timbrul lor carpatodunărean: ușurința cu care, din cîteva replici, se poate trece de la comedie la dramă (teatrul din R. D. Germană mi se pare, din punctul acesta de vedere, mai strict în delimitarea genurilor — comedia e comedie, drama e dramă), tematica lor variată, dar optimistă, permanenta lor ancorare în socialul-politic concret; aceste spectacole au

adus un spor de cunoaștere și, poate, și unele soluții comune.

Desigur că unde e bine e loc și de mai bine și zicula aceasta a fost probată cu piețele scurte ale lui Dumitru Solomon și Ion Băieșu, *Cămila* și *Preșul*, al căror succes de public și mare ecou în cercurile de specialiști m-au făcut să regret că unii dintre noi am întrerupt, poate prea repede, activitatea noastră în genul teatrului poetic și metaforic; dacă am fi continuat, nu numai cu talentul pe care l-am demonstrat, ci și cu încăpăținare, am fi avut, poate, succese și mai mari, reușind, poate, să revitalizăm, noi, românii, un gen care a început să obosească în lumea întreagă, deși continuă să fie cerut.

Pentru mine, Zilele artei teatrale românești în R.D.G. au început la Erfurt, unde, sub inteligența și necrutătoarea baghetă regizorală a lui Ekkehard Kiewewetter și în interpretarea actorilor Günther Müller, Wolf-Dietrich Kölner, Bruni Gräbe, Thomas Schneider, Gabriele Streichbalm și Doris Dubiel, am asistat la premiera piesei *Intr-o singură seară*, una dintre cele mai bune, mai serioase montări ale textului meu.

Apoi, drumul a continuat în alte orașe, alături de delegația de actori și critici români, prin frumoasa R. D. Germană, prilej minunat de a cunoaște reacția unui public generos și păstrător de frumos, prilej minunat de a lega prietenii, de a face un schimb de idei extrem de fertil.

